

SIKKERHETS DATABLAD

NITOR BALSAMTERPENTIN

Sist endret: 14.01.2013

Erstatter dato: 22.07.2010

DEL 1: Identifisering av stoffet/blandingen og av selskapet/virksomheten

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn NITOR BALSAMTERPENTIN

Stoffnavn Terpentin

CAS-NR. 8006-64-2;

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller blandingen, og bruksområder som frarådes

Leverandørens artikkelnummer

203059, 203072

1.3. Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

NASJONAL PRODUSENT/IMPORTØR

Foretak Nitor

Adresse Box 11043

Postnr./sted 161 11 Bromma

Land Sverige

E-postadresse kundservice@nitor.se

Internett www.nitor.se

Tlf. +46(8) 80 21 60

Telefaks +46(8) 25 85 80

KONTAKTPERSON

Navn	E-postadresse	Tlf.	Land
------	---------------	------	------

Malin Nyberg

1.4. Nødtelefon

Nødtelefonnummer	Bistandstype	Åpningstider
112	Giftinformasjon	
08-33 12 31	Övrig giftinformasjon	Kontorstid

DEL 2: Fareidentifisering

2.1. Klassifisering av stoffet eller blandingen

DSD

Klassifisering:

CLP

Klassifisering:

Flam. Liq. 3H226, Acute Tox. 4H302, Asp. Tox. 1H304, Acute Tox. 4H312, Skin Irrit. 2H315, Skin Sens. 1H317, Eye Irrit. 2H319, Acute Tox. 4H332, STOT SE 3H336, Aquatic Chronic 2H411

Viktigste

skadevirkninger::

Brannfarlig væske og damp. Farlig ved svelging. Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene. Farlig ved hudkontakt. Irriterer huden. Kan utløse en allergisk hudreaksjon. Gir alvorlig øyeirritasjon. Farlig ved innånding. Kan forårsake døsighet eller svimmelhet. Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

2.2. Etikettelementer

Signalord: Fare

SIKKERHETS DATABLAD

NITOR BALSAMTERPENTIN

Sist endret: 14.01.2013

Erstatter dato: 22.07.2010

SAMMENSETNING

terpentin (100 %)

H-setninger

H226	Brannfarlig væske og damp.
H302	Farlig ved svelging.
H304	Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
H312	Farlig ved hudkontakt.
H315	Irriterer huden.
H317	Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
H319	Gir alvorlig øyeirritasjon.
H332	Farlig ved innånding.
H336	Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
H411	Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

P-setninger

P102	Oppbevares utilgjengelig for barn.
P210	Holdes vekk fra varme/gnister/åpen flamme/varme overflater. - Røyking forbudt.
P273	Unngå utslipp til miljøet.
P301/330/331	VED SVELGING: Skyll munnen. IKKE framkall brekning.
P303/361/353	VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll/dusj huden med vann.
P304/340	VED INNÅNDING: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende hviler i en stilling som letter åndedrettet.
P305/351/338	VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.

2.3. Andre farer

ANDRE FARER

Produktet skal ha barnesikker lukning hvis det selges til allmennheten. Produktet skal ha følbar advarselsmerking hvis produktet selges til allmennheten.

DEL 3: Sammensetning av/informasjon om innholdsstoffer

3.1. Stoffer

Ingrediensnavn	Reg.nr.	EC-nr.	CAS-nr.	Kons.	DSD-Klassifisering	CLP-klassifisering
terpentin		232-350-7	8006-64-2	100 %	Xn,N,R10 - R20/21/22 - R36/38 - R43 - R51/53 - R65	Flam. Liq. 3 H226 Acute Tox. 4 H302 Acute Tox. 4 H312 Acute Tox. 4 H332 Skin Irrit. 2 H315 Eye Irrit. 2 H319 Skin Sens. 1 H317 Asp. Tox. 1 H304 Aquatic Chronic 2 H411

Se fullstendige R-setninger, H-setninger og EUH-setninger under punkt 16.

EUH-setningen nevnt under CLP-klassifiseringen er kun en del av merkingen.

DEL 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

INNÅNDING

Frisk luft og hvile. Kontakt lege hvis symptomer vedvarer eller hvis en betydelig mengde inhaleres.

SVELGING

Gi om mulig fløte eller et par glass melk eller vann hvis den skadede er ved full bevissthet. Ikke fremkall brekninger. Kontakt lege. OBS! Fare for senskader. Hold skadede under observasjon.

SIKKERHETS DATABLAD

NITOR BALSAMTERPENTIN

Sist endret: 14.01.2013

Erstatter dato: 22.07.2010

HUD

Skyll straks med mye vann. Ta av gjennomfuktede klær.

ØYNE

Skyll omgående øynene med mye vann i minst 5 minutter. Ta ut ev. kontaktlinser. Kontakt lege hvis symptomer vedvarer.

GENERELT

Gi aldri noe gjennom munnen til en bevisstløs person. Ved større skade eller vedvarende plager – legebehandling. Vis dette HMS-databladet om mulig.

4.2. Viktigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

VIKTIGSTE SYMPTOMER OG VIRKNINGER, BÅDE AKUTTE OG FORSINKEDE

Fare for kjemisk lungebetennelse dersom produktet trekkes ned i luftveiene ved hoste eller oppkast.

4.3. Angivelse av om øyeblikkelig legehjelp og spesiell behandling er nødvendig

ANGIVELSE AV OM ØYEBLICKELIG LEGEHJELP OG SPESELL BEHANDLING ER NØDVENDIG

Behandles symptomatisk. Observer nøye mhp. pneumoni/lungeødem. Symptomer på forgiftning kan komme opptil et par døgn i etterkant.

DEL 5: Brannslukning

5.1. Slukningsmidler

EGNEDE SLUKNINGSMIDLER:

Kan slokkes med vanntåke, pulver, skum eller karbondioksid.

UEGNEDE SLUKNINGSMIDLER:

Ikke bruk direkte vannstråle som kan føre til at brannen sprer seg.

5.2. Spesielle farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

SPESEILLE FARER

Produktet er brannfarlig. Dampene er tyngre enn luft og kan spres langs marken. Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft og antennes av f. eks. statisk elektrisitet.

5.3. Anvisninger for brannvesen

ANVISNINGER FOR BRANNVESEN

Bruk personlig verneutstyr. Forholdsregler i henhold til standardprosedyrer for kjemiske branner.

ANNEN INFORMASJON

Beholdere i nærheten av brann bør flyttes eller kjøles med vann.

DEL 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1. Personlige sikkerhetstiltak, personlig verneutstyr og nødprosedyrer

PERSONLIGE SIKKERHETSTILTAK

Unngå kontakt med hud, øyne og luftveier. Benytt nødvendig verneutstyr. Hold utslippet atskilt fra antenneskilder.

6.2. Miljøverntiltak

MILJØVERNTILTAK

Må ikke slippes ut i avløp, drikkevanntilgang eller mark.

6.3. Metoder og utstyr til skadebegrensning og opprensning

SIKKERHETS DATABLAD

NITOR BALSAMTERPENTIN

Sist endret: 14.01.2013

Erstatter dato: 22.07.2010

METODER OG UTSTYR

Mindre spill tas opp ved bruk av egnet absorbent, f. eks. vermikulitt. Større spill demmes inn med sand, jord eller lignende materiale og samles opp i egnede, tette beholdere for videre destruksjon.

6.4. Henvisning til andre punkter

HENVISNINGER

Henviser til punkt 8, verneutstyr og punkt 13, avfallshåndtering.

ANNEN INFORMASJON

Informere brannvesenet ved større spill. Observer brannfaren.

DEL 7: Håndtering og oppbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

FORHOLDSREGLER FOR SIKKER HÅNDTERING

Unngå direkte kontakt. Ikke bland produktet med andre stoffer eller produkter uten kunnskap om at dette er risikofritt. Må ikke brukes i trange rom uten god ventilasjon og/eller bruk av åndedrettsvern. Ta forholdsregler mot statisk elektrisitet. Fjern tennkilder.

7.2. Betingelser for sikker oppbevaring, herunder eventuelt inkompatibilitet

BETINGELSER FOR SIKKER OPPBEVARING, HERUNDER EVENTUELT INKOMPATIBILITET

Hold atskilt fra antenningskilder og ventiler området. Oppbevares i originalemballasjen. Emballasjen skal holdes tett lukket og oppbevares på et kjølig, godt ventilert sted.

7.3. Spesielle bruksområder

SPESELLE BRUKSOMRÅDER

Se punkt 1.

DEL 8: Eksponeringskontroll/personlig verneutstyr

8.1. Kontrollparametre

Administrative normer

Ingrediensnavn	CAS-nr.	Intervall	ppm	mg/m ³	År	Anmerkninger
terpentin	8006-64-2	15 min.	50	300	1990	H,A
terpentin	8006-64-2	8 timer	25	150	1990	H,A

R=Reproduksjonsskadelig, H=Hudopptak, K=Kreftfremkallende, A=Allergifremkallende, T=Takverdi, M=Arvestoffskadelig (mutagen)

8.2. Eksponeringskontroll

EGNEDE TILTAK FOR EKSPONERINGSKONTROLL

Anskaff utstyr for hurtig og rikelig øyeskylling. Sørg for god ventilasjon.

ØYEVERN

Tettsittende øyevern eller ansiktsvern ved fare for sprut eller direktekontakt.

BESKYTTELSE AV HUD

Bruk hensiktsmessige verneklær for beskyttelse ved mulig hudkontakt.

HÅNDVERN

Vernehansker skal anvendes ved risiko for direkte kontakt eller sprut. Beskyttelseshansker (PVA, Viton).

SIKKERHETS DATABLAD

NITOR BALSAMTERPENTIN

Sist endret: 14.01.2013

Erstatter dato: 22.07.2010

ÅNDEDRETTSVERN

Ved behov for økt ventilasjon, f.eks. punktutsug. Ansiktsvern skal benyttes ved konsentrasjoner som overstiger de hygieniske grenseverdiene. Gassfilter type A (brunt)

BEGRENSNING AV MILJØEKSPONERING

Må ikke tømmes i vassdrag eller avløp.

DEL 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

AGGREGATTILSTAND Klar væske.

FARGE Fargeløs.

LUKT Stikkende.

LØSELIGHET Organiske løsemiddel.

LØSELIGHET I VANN Ikke løselig i vann.

Parameter	Verdi/enhet	Metode/referanse	Merknad
pH (konsentrat)	Ingen data		
pH (bruksferdig oppløsning)	Ingen data		
Smeltepunkt	-50 °C		
Frysepunkt	Ingen data		
Startkokepunkt og kokepunktintervall	150 °C		
Flammepunkt	39 °C		
Fordampningshastighet	Ingen data		
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ingen data		
Antennelsesgrenser	Ingen data		
Ekspløsjongrenser	0,8 - 6 %		
Damptrykk	~ 1 kPa		
Damptetthet	4,7		
Relativ tetthet	Ingen data		
Fordelingskoeffisient	2 - 7		
Selvantennelsestemperatur	220 °C		
Nedbrytningstemperatur	Ingen data		
Viskositet	2 cP	kinematisk	

9.2. Andre opplysninger

Parameter	Verdi/enhet	Metode/referanse	Merknad
Tetthet	860 kg/m ³		

Merknad nr.	Kommentar
-------------	-----------

DEL 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

REAKTIVITET

Ikke reaktivt under normale forhold.

10.2. Kjemisk stabilitet

KJEMISK STABILITET

Stabil under anbefalte lagrings- og håndteringsforhold.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

SIKKERHETS DATABLAD

NITOR BALSAMTERPENTIN

Sist endret: 14.01.2013

Erstatter dato: 22.07.2010

RISIKO FOR FARLIGE REAKSJONER

Kan reagere med sterke oksiderende stoffer.

10.4. Forhold som må unngås

FORHOLD SOM MÅ UNNGÅS

Statisk elektrisitet, varme, gnistdannelse.

10.5. Materialer som må unngås

MATERIALER SOM MÅ UNNGÅS

Kan angripe enkelte plaststoffer, gummi og overtrekksmaling.

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

FARLIGE NEDBRYTNINGSPRODUKTER

Inge farlige reaksjoner er kjent.

DEL 11: Toksikologiske opplysninger

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

terpentin				
Eksponeringsvei	Eksp.tid	Verdi/enhet	Art	Kilde
LC50 (Inhalasjon)	2h	12 mg/l	råtta	kemiska ämnen
LD50 (Dermalt)		> 5000 mg/kg	kanin	
LD50 (Oralt)		1400 mg/kg	råtta	kemiska ämnen

AKUTT TOKSISITET - ORAL

Kan gi magesmerter eller brekninger. Sterk påvirkning av almenntilstand (sjokk). Sterk svie i munn og svelg. Fare for kjemisk lungebetennelse dersom væsken trekkes ned i lungene etter svelging. Ved høye konsentrasjoner kan lungeødem utvikles etter noen timer eller flere døgn uten plager.

AKUTT TOKSISITET - DERMAL

Kan gi allergi ved hudkontakt. Kan gi svie, rødhet og eksem.

AKUTT TOKSISITET - INNÅNDING

Innånding av tåke kan gi svie i nese og svelg, hoste og ved høye innhold pustevansker. Kan gi hodepine, svimmelhet, trøtthet og kvalme. Langvarig eller gjentatt eksponering kan gi nerveskader.

ALVORLIG ØYESKADE/ØYEIRRITASJON

Kan gi svie og rennende øyne. Sterk smerte.

DEL 12: Miljøopplysninger

12.1. Toksisitet

terpentin				
Test	Eksp.tid	Verdi/enhet	Art	Kilde
LC50 (Akutt fisk)	96h	10 - 100 mg/l		

ØKOTOKSISITET

Giftig for vannlevende organismer; kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

12.2. Holdbarhet og nedbrytbarhet

PERSISTENS OG NEDBRYTBARHET

Produktet er vanskelig nedbrytbart, men er flyktig og fordamper til atmosfæren.

SIKKERHETS DATABLAD

NITOR BALSAMTERPENTIN

Sist endret: 14.01.2013

Erstatter dato: 22.07.2010

12.3. Bioakkumuleringspotensiale

terpentin

Test	Eksp.tid	Verdi/enhet	Art	Kilde
Log Kow		4,1		

Log Pow > 3. Kan ikke utelukkes at produktet bioakkumuleres.

12.4. Mobilitet i jord

MOBILITET

Fordamper delvis fra vann og jord. Lav vannløselighet.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

RESULTATER AV PBT- OG VPVB-VURDERING

Ingen vurdering foretatt av leverandøren.

12.6. Andre negative virkninger

ANNEN INFORMASJON

Miljøskadelig

DEL 13: Fjerning av kjemikalieavfall

13.1. Metoder for avfallsbehandling

GENERELT

Beholder med rester av innholdet utgjør farlig avfall. Håndteres som miljøfarlig avfall. Foretaket er tilknyttet REPA.

AVFALLSGRUPPER

Avfallstype angis med en sekssifret EAK-kode. 08 01 11.

DEL 14: Transportopplysninger

Kjemikaliet er klassifisert som farlig gods: Ja

Landtransport (ADR/RID)

14.1. UN-nummer	UN 1993	14.4. Emballasjegrupper	III
14.2. UN-skipningsnavn (UN proper shipping name)	Brannfarlig væske, INA.(terpentin, terpentinerstatning)	14.5. Miljøfarer	Ja
14.3. Transportfareklasse®	3		
Fareseddel	3 och 9		
Farenummer	30	Tunnelrestriksjonskode	D/E

Transport via indre vannveier (ADN)

14.1. UN-nummer		14.4. Emballasjegrupper	
14.2. UN-skipningsnavn (UN proper shipping name)	Not translated to English	14.5. Miljøfarer	
14.3. Transportfareklasse(r)			
Fareseddel			
Miljøfare i tankskip			

SIKKERHETS DATABLAD

NITOR BALSAMTERPENTIN

Sist endret: 14.01.2013

Erstatter dato: 22.07.2010

Sjøtransport (IMDG)

14.1. UN-nummer	UN 1299	14.4. Emballasjegrupper	III
14.2. UN-skipningsnavn (UN proper shipping name)	Not translated to English	14.5. Miljøfarer	
14.3. Transportfareklasse(r)	3		
Fareseddel			
Sub. risiko:			
IMDG Code			
segregation group			
Marine pollutant	Yes		
Stoffnavn(s) på marine pollutant			
EMS:	F-E, S-E		

Lufttransport (ICAO-TI / IATA-DGR)

14.1. UN-nummer		14.4. Emballasjegrupper	
14.2. UN-skipningsnavn (UN proper shipping name)	Not translated to English		
14.3. Transportfareklasse(r)			
Fareseddel			

DEL 15: Reguleringsinformasjon

15.1. Spesielle bestemmelser/spesiell lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til helse, miljø og sikkerhet

ANNENN LOVMESSIG INFORMASJON

Forordning EG 1907/2006 (REACH) ifølge gjeldende versjon, forordning EG 1272/2008 (CLP) ifølge gjeldende versjon, KIFS 2005:7, MSBFS 2011:1 (ADR-S), TSFS 2009:91. Avfallsforskrift (2001:1063)

BEGRENSNINGER / BEGRENSNING PÅ BRUK

Produktet skal ha lett gjenkjennelig advarselsmerking hvis det selges til allmennheten. Produktet skal ha barnesikker lukning hvis det selges til allmennheten.

15.2. Kjemikaliesikkerhetsvurdering

ANNEN INFORMASJON

RAPPORT OM KJEMIKALIESIKKERHET Ingen informasjon tilgjengelig

DEL 16: Andre opplysninger

UTGITT: 14.01.2013

Informasjonskilder

Databasen kemiska ämnen, ESIS, leverantörs säkerhetsdatablad

LISTE OVER ALLE RELEVANTE RISIKOSETNINGER

R10	Brannfarlig.
R20/21/22	Farlig ved innånding, hudkontakt og svelging.
R36/38	Irriterer øynene og huden.
R43	Kan gi allergi ved hudkontakt.
R51/53	Giftig for vannlevende organismer; kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
R65	Farlig: Kan forårsake lungeskade ved svelging.

SIKKERHETS DATABLAD

NITOR BALSAMTERPENTIN

Sist endret: 14.01.2013

Erstatter dato: 22.07.2010

LISTE OVER ALLE RELEVANTE H-SETNINGER

H226	Brannfarlig væske og damp.
H302	Farlig ved svelging.
H304	Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
H312	Farlig ved hudkontakt.
H315	Irriterer huden.
H317	Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
H319	Gir alvorlig øyeirritasjon.
H332	Farlig ved innånding.
H336	Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
H411	Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.